

**YÜKSEK
MAHKEME
KARARLARI
DOĞRULTUSUNDA
HAYAT
STANDARDI
ESASININ
UYGULANMASI
İLE İLGİLİ
ÇIKABİLECEK
SORUNLAR VE
ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ**

.....

Mesut HİŞİL
Vergi Denetmeni

I - GİRİŞ

Bilindiği gibi mevcut belge düzeninin tam olarak uygulanmadığı alanlarda gerçek gelire yaklaşmak amacıyla gelirle servet ve gider ilişkisini düzenleyen müesseselere gelir vergisi sisteminde "otokontrol müesseseleri" veya "otokontrol esasları" denilmektedir^(*). Halen Gelir Vergisi Kanunu'nda yer alan otokontrol müesseseleri ise;

- Ortalama kâr haddi ve asgari gayrisafi hasılat esası,
 - Asgari zirai kazanç esası,
 - Asgari zirai vergi,
 - Hayat standardı,
- esaslarından oluşmaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu'nda yer almış olan servet beyanı ve gider esası 1983 yılı kazançlarına uygulanmak üzere 1984 yılında yayımlanan 2995 sayılı kanunla yürürlükten kaldırılmıştır.

Yazımız konusunu oluşturan hayat standardı esası, 01/01/1981 tarihinde 2361 sayılı kanunla Gelir Vergisi Kanunu'na ilave edilen Mük. Md. 117 göre peşin vergi esasının başarılı olamaması sonucu 01/01/1983 tarihinden itibaren yürürlüğe girip, 1982 yılı kazançlarına da uygulanacak şekilde 2772 sayılı kanunla getirilmiş ve Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 116. maddesinde uygulanmasını bulmuştur.

(*) 2772 Sayılı Kanun Gerekçesi

II - HAYAT STANDARDI ESASININ GELİŞİMİ VE KONU İLE İLGİLİ YÜKSEK YARGI KARARLARI

Başlangıcı 1982 yılı kazançlarına uygulanmak üzere getirilip, halen uygulaması devam eden hayat standardı esası zaman içerisinde yüksek yargı mercilerinin de kararları gözönüne alınarak çeşitli kanunlarla değişikliklere uğramıştır.

Yapılan değişiklikler ve uygulama süreleri aşağıda belirtilmiştir.

2772 Sayılı Kanun	1982, 1983, 1984 yılı kazançları
3239 Sayılı Kanunla yapılan değişiklikler	1985, 1986, 1987 yılı kazançları
3505 Sayılı Kanunla yapılan değişiklikler (Gelir Vergisi Kanunu geçici 32. madde)	1988 yılı kazancı
3595 Sayılı (1990 Yılı Bütçe Kanunu) Kanun	1989 yılı kazancı
3689 Sayılı Kanun (Gelir Vergisi Kanunu Geçici 35. madde)	1990 ve takibeden yıllar kazançları

Vergi mükelleflerince veya ilgililerce hayat standardı esasına ilişkin olarak açılan çeşitli davalar sonucu yüksek yargı mercileri;

— Anayasa mahkemesinin 19/03/1987 gün ve E. 1986/5 K. 1987/7 sayılı kararında "hayat standardı esasının anayasaya aykırı olmadığı"nı,

— 3505 Sayılı Kanunla getirilen geçici 32. madde, Anayasa Mahkemesi'nin 07/11/1989 gün ve 1989/42 Sayılı kararında belirtilen "hayat standardı temel ve ilave göstergelerin mükelleflerin diğer gelir unsurları ile izah edilmemesinin kişilerin mali güçlerini aşan vergi yükümüyle karşı karşıya bırakılması sonucunu doğuracağı" gerekçesiyle iptal edilmiştir. Keza 3689 sayılı Kanunla getirilen geçici 35. maddenin 3. bendi benzer neden ve gerekçeyle 12/11/1991 gün ve 1991/43 sayılı Anayasa Mahkemesi kararı ile iptal edilmiştir. Anılan karar 23/07/1992 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanıp 23/01/1993 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunduğundan, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü'nün 1993 yılı beyanname düzenleme rehberinde 1992 yılı kazançları için iptal öncesi hükmün esas alınması gerektiği belirtildiğinden maddenin 3. bendi iptal öncesi eski hükmüyle uygulanmıştır. Ancak, 1993 yılı içerisinde yeni bir düzenleme getirilmemesi halinde bundan böyle mükellefler kendilerine, eşlerine ve çocuklarına ait gelir vergisine tabi gelirleri bulunduğunu belgelendirdikleri takdirde temel gösterge ve ilave göstergelere göre yapılacak tarhiyatın Vergi Usul Kanunu'nun düzeltme hükümleri çerçevesinde düzeltilmesi gerekmektedir.

Hayat Standardı esası ile ilgili son karar Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun 25 Temmuz 1993 tarihli 21648 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Esas No: 1990/4 ve Karar No:1993/1 sayılı karardır. Belirtilen kararın özeti;

"Gelir Vergisi Kanunu'nun 93. maddesine istinaden verilen aile reisi beyanlarında hayat standardı temel göstergelerinin ticari ve mesleki faaliyetinden dolayı kazanç beyan eden eşler için ayrı ayrı uygulanmasının yasaya uygun olmadığı, gelirin toplanması nedeniyle üst dilimlerden vergilenen aile gelirinin ağır bir vergi yükü altına gireceği yine aile reisi beyanına tabi eşlerin ticari ve mesleki kazançları için ayrı ayrı temel göstergeye tabi olacağına dair açık bir hüküm bulunmadığı" şeklindedir.

III - YARGI KARARLARI DOĞRULTUSUNDA HAYAT STANDARDININ UYGULANMASINA İLİŞKİN ÖRNEKLER VE ÇIKABİLECEK SORUNLAR

Hayat standardı esası; kişilerin elde ettikleri gelirlerin asgari ücret düzeyinin altında kalamayacağı gerekçesine dayanmaktadır. Hayat standardı esasına tabi kişiler ticari ve mesleki kazanç sahipleridir. (Zirai kazanç elde eden mükelleflere 1989 yılından itibaren hayat standardı esası uygulanmamaktadır.)

Anayasa Mahkemesi kararları ile hayat standardı esası uygulamasının anayasaya aykırı olmadığı ancak, mükelleflerin kendilerine, eşlerine ve çocuklarına ait gelirlerinin bulunması halinde bu kazançların hayat standardı esasına göre bulunan kazanç üzerinden vergilemede izah nedeni olması gerektiği belirtilmiş ve hayat standardı esasını düzenleyen Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 35'nci maddesinin 3 nolu bendi iptal edilmiştir. Keza, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu kararında hayat standardı temel gösterge tutarlarının aile reisi beyanlarında ayrı ayrı değil tek uygulanması gerektiği belirtilmiştir. 1992 yılı kazançları için 1993 yılı Mart ayında gelir vergisi beyannameleri verilmiş, yukarıda belirtilen yüksek mahkeme kararlarının hiçbirisi kararların geriye işlememesi nedeniyle bu beyannamelerde dikkate alınmamıştır. Ancak vergi reform tasarısı ile veya yeni bir vergi kanununda düzenleme getirilmemesi halinde 1993 yılı kazançlarının beyanında hayat standardı uygulaması ile ilgili karşılaşılabilecek sorunlar;

— Zarar mahsubununun nasıl olacağı,

— Hamiline yazılı mevduatlardan ve menkul kıymetlerden elde edilen gelirlerin izah nedeni olup olmayacağı,

— Aile reisi beyanlarında eşin veya çocukların ticari faaliyetini birden fazla işyerinde yapması halinde aile reisine ait temel göstergenin mi, yoksa eşe ait temel göstergenin mi uygulanacağı veya farklı sınıf veya sanayideki ticari faaliyetler için oluşan temel gösterge tutarlarından en yüksek olanın mı uygulanacağı gibi özetlenebilir. Şimdi konu ile ilgili örneklere geçebiliriz. Ancak örneklerde kullanılan hayat standardı göstergelerinin asgari ücretde yapılan değişikliğe paralel olarak (1993 yılı yeniden değerlendirme oranının asgari ücretten daha düşük düzeyde olabileceği varsayımıyla dikkate alınmamıştır.) yeniden hesaplanması gerekmektedir.

HAYAT STANDARDI GÖSTERGELERİ

a) - Temel gösterge tutarları

30 Temmuz 1993 tarih ve 21653 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan asgari ücret tesbit komisyonu kararı gereği asgari ücret aylık 2.497.500.- TL. olarak tesbit edilmiştir. Hayat standardı esaslarının düzenlendiği G.V.K.'nun geçici 35/a, d bentlerine göre tablodaki hayat standardı temel gösterge tutarları, asgari ücretin yıllık brüt tutarının;

- Birinci sınıf tacirler için 3,1 katı,
- İkinci sınıf tacirler için 1,8 katı,
- Serbest meslek erbabı için 2,8 katıdır.

Aynı maddenin "d" bendinde ise "a" ve "c" bentlerinde yer alan temel gösterge tutarlarının 3030 sayılı kanun uyarınca büyükşehir belediyesi olan illerin büyükşehir belediye sınırları içinde faaliyetde bulunan mükellefler için % 25 oranında artırılarak, kalkınmada öncelikli yörelerde faaliyetde bulunan mükellefler için ise birinci derecede öncelikli yörelerde % 50 oranında, ikinci derecede öncelikli yörelerde % 40 oranında indirilerek dikkate alınır hükmüne yer verilmiş aynı maddenin "e" bendinde ise bu fıkranın "a", "c" ve "d" bentlerinde yer alan temel gösterge tutarlarının faaliyetin ifa edildiği yöreler itibariyle altın imalatı ve/veya altın ticari ile uğraşanlar için % 50 oranında artırılarak uygulanacağı belirtilmiştir.

Tesbit edilen asgari ücretin yıllık brüt tutarı (2.497.500x12=) 29.970.000.- TL. olup, bu miktar 31/12/1993 tarihinde de geçerli olacaktır. 1992 yılı kazançları için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarı

(1.449.000x12=) 17.388.000.- TL.'dir. Böylece bir sene öncekine göre asgari ücrette yapılan artış [(29.970.000-17.388.000) x 100]: 17.388.000 = %72.36'dır.

1993 yılı için ise yeniden değerlendirme oranı belirlenmemiştir. Şayet yeniden değerlendirme oranı yukarıda belirtilen orandan fazla olmadığı takdirde 1993 yılı için asgari ücretin yeni artan brüt tutarı dikkate alınarak hayat standardı göstergeleri hesaplanacaktır. Buna göre temel gösterge tutarları (aynı kanunun 5. fıkrasının son bendinde belirtilen 100.000.- TL.'ya kadar olan tutarlar nazara alınmadığında) aşağıda hesaplanmıştır.

Mükellef Grupları	Kalkınmada Birinci Derecede Öncelikli Yörelerde	Kalkınmada İkinci Derecede Öncelikli Yörelerde	Diğer Yörelerde	Büyükşehir Belediye Sınırları İçinde
— Altın imalatı ve/veya altın ticareti ile uğraşanlardan;				
1. sınıf tacirler için	69.600.000	83.600.000	139.300.000	174.200.000
2. sınıf tacirler için	40.400.000	48.500.000	80.900.000	101.100.000
— Yukarıdakiler Dışında Kalan				
1. sınıf tacirler için	46.400.000	55.700.000	92.900.000	116.100.000
2. sınıf tacirler için	26.900.000	32.300.000	53.900.000	67.400.000
Serbest Meslek Erbabı için	41.900.000	50.300.000	83.900.000	104.800.000

b) - Hayat Standardı İlave Göstergeleri

Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 116. maddesindeki hayat standardı ilave gösterge tutarlarının 1992 yılı kazançlarına uygulanan tutarlarının yukarıdaki artış oranıyla (%72,36) çarpılması gerekmektedir. Keza bu şekilde bulunacak tutarlar kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde % 50, kalkınmada ikinci derecede öncelikli yörelerde % 40 indirilerek dikkate alınacaktır. Buna göre hayat standardı ilave gösterge tutarları; aşağıdaki gibidir.

HAYAT STANDARDI İLAVE GÖSTERGE TUTARLARI

	Kalkınmada Birinci Derecede Öncelikli Yörelere Uygul. Tutarlar	Kalkınmada İkinci Derecede Öncelikli Yörelere Uygul. Tutarlar	Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçinde ve Diğer Yörelere Uygulanacak Tutarlar
— Mükellefin kendisine eşine, çocuklarına ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişilere ait özel binek otomobillerin her biri için (işletmelerinde kayıtlı olanlar dahil) silindir hacmi:			
— 1600 (dahil) cc.'ye kadar olanlarda	5.800.000	7.000.000	11.700.000
— 1601 (dahil) cc.'den 1900 cc.'ye kadar olanlarda	8.900.000	10.600.000	17.900.000
— 1901 (dahil) cc.'den fazla olanlarda	14.800.000	17.900.000	29.800.000

— Mükellefin kendisi, eşi, çocukları ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişiler tarafından bizzat kullanılan birden fazla binalardan kiralanmış olanların (Bağımsız bölümler, katlar, sayfiye ve dinlenme evleri ile tatil amacıyla gidilen otel, motel ve benzerleri dahil) her biri için		5.800.000	7.000.000	11.700.000
— Mükellefin kendisine, eşine, çocuklarına ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişilere ait (işletmeye kayıtlı olanlar dahil) her bir;	— Hava taşıtı, yat, kotra, sürat teknesi için,	60.100.000	72.000.000	120.300.000
	— On beygir gücü üstünde motorlu diğer özel tekneler için,	11.800.000	14.300.000	23.900.000
— Özel hizmetlerinde devamlı ve ücret karşılığı çalıştırılan;	— Şoför, mürebbiye, aşçı, hizmetçi, bahçıvan ve benzerlerinin her biri için,	11.800.000	14.300.000	23.900.000
	— Kaptan, pilot ve benzerlerinin her biri için,	60.100.000	72.000.000	120.300.000
— Yarış atı yetiştirenlerde her bir yarış atı için (taylar dahil)		11.800.000	14.300.000	23.900.000
— Turistik amaçlı yurt dışı seyahatlerde, seyahata katılan mükellefin kendisi, eşi, çocukları ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişilerden her birinin her seyahati için,		14.800.000	17.900.000	29.800.000

Öte yandan, mükellefin kendisi, eşi, çocukları ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişiler tarafından bizzat kullanılan birden fazla binalardan, mülkiyeti bu kişilere ait olanların (Bağımsız bölümler, katlar, sayfiye ve dinlenme evleri dahil) herbiri için hayat standardı ilave gösterge tutarı olarak, binaların vergi değerinin % 5'inin (emsal kira bedelinin) yarısı gösterge tutarı olarak dikkate alınacaktır.

ÖRNEK 1: Ankara Büyükşehir Belediye sınırları içinde çocuk konfeksiyon emtiası satışı ile uğraşan bay A'nın 1993 takvim yılına ilişkin bilgileri şöyledir;

- Mükellef ikinci sınıf tacir olarak ticari faaliyet göstermiş olup, 1993 yılı kazancı : 50.000.000.- TL.dir.
- Mükellefin eşi bir kamu kuruluşunda çalışmakta olup, yıllık ücret niteliğindeki indirimler düşüldükten sonra vergi öncesi kazancı 24.000.000.- TL.'dir. Mükellef bu hususu eşin çalıştığı kurumdan aldığı bir yazı ile belgelemiştir.
- Mükellefin geçmiş yıllarda indiremediği zararı 5.000.000.- TL.'dir.

Ticari faaliyete ait temel gösterge tutarı	:	67.400.000
Temel göstergede izah nedeni sayılacak ancak gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilmesine gerek olmayan eşe ait ücret geliri	:	24.000.000
Ticari Kazançla mukayesesi yapılacak temel gösterge kalanı	:	43.400.000
Beyan edilen Ticari kazanç	:	50.000.000
Temel göstergenin izah edilemeyen kalan kısmı	:	43.400.000
Zarar mahsubunda dikkate alınacak kazanç kalanı	:	6.600.000

Bu durumda mükellefin 5.000.000 TL. zararının tamamı kazancından indirilerek (50.000.000 - 5.000.000=) 45.000.000 TL. üzerinden vergilendirilmesinin yapılması gerekecektir(*).

ÖRNEK 2: Ankara ilinde ikamet eden bay A'nın eş ve iki çocuğuna ait 1993 yılı kazançlarına ilişkin bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

Aile Reisine ait bilgiler:

Bay A Ankara ilinde serbest meslek faaliyetinde (Avukat) bulunmaktadır. Bay A, bu faaliyeti ile ilgili 20.000.000. TL. kazanç beyan etmiştir.

Bay A'nın 1600 cc'yi geçmeyen özel binek otosu ile kendisine ait olup bizzat oturdukları bir gayrimenkulu bulunmaktadır.

Eşe ait bilgiler:

Bay A'nın eşi Ankara ilinde bayan giyim eşyalarının satışını yaptığı bir mağazası ile bu mağazanın şubeleri niteliğinde kalkınmada 2. derece öncelikli iller olan Amasya ve Malatya'da iki ayrı mağazası bulunmaktadır. Keza eş kardeşlerinin Ankara'da gıda toptancılığı faaliyetinde bulunan kolektif şirketinin 1/3 hissesine sahiptir. Eş birinci sınıf niteliğindeki kendi ticari faaliyetinden elde ettiği kazanç toplamı 80.000.000.- TL. olarak kolektif şirketten hissesine düşen kazanç ise 60.000.000.- TL. olarak beyan etmiştir.

(*) Örnekler, yargı kararları çerçevesinde hazırlanmış olup, bu konu ile ilgili vergi kanunlarında düzenleme yapılmaması durumunda bile mali idare farklı yorum anlayışı getirebilir.

Eşin kendine ait olup Ankara'da kiraya verdiği meskenden elde ettiği gayrisafi G.M.S.İ. geliri 24.000.000.- TL. olup, götürü gider oranı dikkate alındığında giderler çıktıktan sonra kalan safi G.M.S.İ. (24.000.000-6.000.000=) 18.000.000.- TL.'dir.

Çocuklara ait bilgiler:

Bay A'nın 7 yaşındaki çocuğunun geliri bulunmamaktadır. Ancak 13 yaşındaki diğer çocuğuna ait olduğu bildirilen hisse senedi (hamiline yazılı) kâr payı 10.000.000.- TL.'dir.

Belirtilen örnekte aile reisi ve eş için tek bir hayat standardı temel gösterge tutarı uygulanacaktır. Ancak aile reisi ve eşin temel gösterge tutarları farklılık arz etmektedir.

— Aile reisine ait temel göstergenin hesabı:

Bay A'nın Serbest Meslek faaliyetine ilişkin temel gösterge tutarı : 104.800.000.- TL.'dir.

— Eş'e ait temel göstergenin hesabı :

Eşin kendisinin ve kardeşleriyle ortak olduğu iki ayrı ticari faaliyeti mevcuttur. Tam hisse ile birinci sınıf tacir olarak faaliyet gösterdiği işi ile hissesine sahip olduğu kolektif şirketten gelen temel gösterge aşağıda belirtilmiştir.

Ankara'daki işyeri için uygulanacak temel gösterge	:	116.100.000
Amasya'daki (şube) için uygulanacak temel gösterge	:	27.850.000
(55.700.000 x % 50=)		
Malatya'daki işyeri (şube) için uygulanacak temel gösterge	:	27.850.000
(55.700.000. % 50=)		
Ankara'daki kolektif şirket ortaklığına (1/3) isabet eden temel gösterge	:	77.400.000
[116.000.000 + (116.100.000 : 2= 58.050.000 x 2)]:3=		77.400.000
Toplam	:	249.200.000

Eş'e ait temel gösterge 249.200.000.- TL. olmaktadır. Yüksek mahkeme kararlarında aile reisi beyanlarında tek bir temel gösterge uygulanacağı belirtildiğinden kanımızca en yüksek temel göstergenin uygulanması yerinde olacaktır^(*).

(*) Bu konuda Bakanlık Görüşü Henüz Belirtilmemiştir.

Bu durumda aile reisi beyanına tabi vergiye tabi ticari kazanç;

Aile reisinin Serbest Meslek kazanç geliri	:	20.000.000
Eş'in ticari kazanç gelirleri (80.000.000 + 60.000.000=)	:	140.000.000
Toplam	:	<u>160.000.000</u>

Vergiye tabi ticari kazanç toplam 160.000.000.- TL. olmakla birlikte temel göstergeye göre bulunan 249.200.000.- TL. esas alınması gerekmektedir. Bu şekilde bulunan kazançla ilave göstergeleri eklediğimizde;

Temel göstergeye göre bulunan kazanç	:	249.200.000
Kiraya verilen birden fazla konut için ilave gösterge	:	11.700.000
Özel binek oto için ilave gösterge	:	<u>11.700.000</u>
Toplam	:	<u>272.600.000</u>

Temel ve ilave göstegelerde ticari ve mesleki kazanç dışında izah nedeni sayılan gelirler (GMSİ)	:	<u>18.000.000</u>
Bu örnekte hayat standardı temel gösterge tutan mükellef beyanından fazla olduğundan vergiye tabi matrah	:	254.600.000

Örnekte çocuğa ait menkul sermaye iradı niteliğindeki hisse senedi kâr payı hamiline yazılı olduğundan izah nedeni sayılmaması uygun olacaktır.

IV - DEĞERLENDİRME VE SONUÇ:

Hayat standardı esaslı bir vergi güvenlik müessesesi olarak özellikle vergi incelemelerinin sınırlı sayıda olması nedeniyle mali idarenin vazgeçemeyeceği bir öneme haizdir. Konu ile ilgili yüksek mahkeme kararları doğrultusunda hayat standardı ile ilgili karşılaşılabilecek sorunlar ve buna ilişkin örnekler yazımızın önceki bölümlerinde belirtilmiştir. Yargı kararlarına katılmakla birlikte özellikle Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu Kararının mali idarece yumuşatılmak sureti ile tekrar yeni vergi kanunu değişikliklerinde ele alınmasının uygun olacağını düşünmekteyiz.

Şöyle ki;

Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu kararında; mükelleflerin aile reisi beyanlarında zaten artan dilime göre vergilendirildiği, bu şekilde temel göstergelerin eşlerin ticari ve mesleki kazançlarının her biri için ayrı ayrı uygulanmasının yüksek vergi dilimine giren bu beyan türünde haksızlığa neden olacağı belirtilmiştir. Ancak Danıştay kararında olayın sadece kazanç yönü dikkate alınmış gider yönü ihmal edilmiştir. Bilindiği

gibi aynı işyerini kullanan ve her ikisi de serbest meslek erbabı olan eşler (örneğin doktorlar, avukatlar vb.) tek işyeri kirası ödemekte, ortak giderleri birlikte yüklenmekte (elektrik, su, tel.) keza giderdeki bu ortak kullanım ve faaliyetlerin bütünleşmesi nedeniyle kazançların maksimize olması sonucu doğmaktadır. Bu nedenle hayat standardı temel gösterge tutarlarının aile reisi beyanlarında tek değil ayrı ayrı uygulanması gerekmektedir. Ancak Danıştay kararındaki haklı nedenlerinde gözönüne alınarak mali idarece aile reisi beyanlarında temel gösterge uygulanmasında; eşlerden hangisinin temel göstergesi yüksek ise bu temel göstergenin esas alınması, diğer eşe ait temel gösterinin de belirli oranda indirilerek (örneğin % 50) ilave edilmesi hususunda gerekli düzenlemenin geciktirilmeksizin yapılması uygun olacaktır. Ayrıca konu ile ilgili olarak verilen Anayasa Mahkemesi kararlarına katıldığımızı da belirtmemiz gerekir.

Son olarak hayat standardı uygulamasında doğabilecek karışıklıkların önüne geçebilmek için kısa zamanda konuya açıklık getirecek bakanlık tebliğinin bekletilmeksizin yayımlanması yerinde olacaktır.